

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

του : Προεδρείου

προς : τη Συνέλευση

Θέμα : Άρθρα που αφορούν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Ανώτερο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Διαβιβάζονται συνημμένως στα μέλη της Συνέλευσης τα σχέδια άρθρων του Μέρους II που αφορούν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συνοδευόμενα από επεξηγηματικές σημειώσεις. Το σχέδιο άρθρου 20, Μέρος I του Συντάγματος, το οποίο έχει ήδη διαβιβαστεί στη Συνέλευση (έγγρ. CONV 691/03) περιέχεται επίσης στο παρόν έγγραφο.
2. Η εκπόνηση των νέων άρθρων βασίζεται στις εργασίες του κύκλου συζήτησης για το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπό την προεδρία του κ. Vitorino (οι τροποποιήσεις σε σχέση με τα σημερινά άρθρα επισημαίνονται με παχείς χαρακτήρες).
3. Εφιστάται επίσης η προσοχή των μελών της Συνέλευσης στις ακόλουθες τροποποιήσεις που προτείνει το Προεδρείο:
 - ◆ Η ειδική πλειοψηφία και η νομοθετική διαδικασία για τις διατάξεις όπου το Συμβούλιο αποφασίζει τη στιγμή αυτή ομόφωνα, δηλαδή στα άρθρα 225 A (δημιουργία ειδικών δικαστηρίων), 229 A (δημιουργία ειδικού δικαστηρίου για τα θέματα της προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας) και 245 (Οργανισμός του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) ;

- ◆ Τροποποίηση των προϋποθέσεων παραδεκτού των ακυρωτικών προσφυγών φυσικών ή νομικών προσώπων κατά «κανονιστικών πράξεων» (άρθρο 230, παράγραφος 4),
 - ◆ Δημιουργία συμβουλευτικής επιτροπής για την παροχή γνωμοδοτήσεων σχετικά με την επάρκεια των υποψηφίων δικαστών και γενικών εισαγγελέων του Δικαστηρίου και του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 224 α).
 - ◆ Βελτίωση του συστήματος κυρώσεων, με την απλούστευση της προκαταρκτικής διαδικασίας προσφυγής της Επιτροπής στο Δικαστήριο (άρθρο 228).
 - ◆ Προσθήκη της δυνατότητας προσφυγής κατά των πράξεων (άρθρο 230) ή των παραλείψεων (άρθρο 232) των «φορέων και οργανισμών της Ένωσης».
-

Ενδεικτικός πίνακας : τα προτεινόμενα άρθρα σχετικά με το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Ανώτερο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τις ισχύουσες Συνθήκες

	Νέα άρθρα	Άρθρα που περιλαμβάνουν διατάξεις από τις σημερινές Συνθήκες, εν μέρει ή με ουσιαστικές τροποποιήσεις	Άρθρα από τις σημερινές Συνθήκες, ελαφρά τροποποιημένα ή χωρίς αλλαγές
ΜΕΡΟΣ Ι			
<u>Άρθρο 20</u> : Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	✓		
ΜΕΡΟΣ ΙΙ : ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ			
<u>Άρθρο 221</u>			✓
<u>Άρθρο 222</u>			✓
<u>Άρθρο 223</u>		✓	
<u>Άρθρο 224</u> <u>Άρθρο 224α</u>	✓	✓	
<u>Άρθρο 225</u> <u>Άρθρο 225 Α</u>		✓	✓
<u>Άρθρο 226</u>			✓
<u>Άρθρο 227</u>			✓
<u>Άρθρο 228</u>		✓	
<u>Άρθρο 229</u> <u>Άρθρο 229 Α</u>		✓	✓
<u>Άρθρο 230</u> <u>Άρθρο 230 α</u>	✓	✓	
<u>Άρθρο 231</u>			✓
<u>Άρθρο 232</u>		✓	

<u>Άρθρο 233</u>		✓	
<u>Άρθρο 234</u>		✓	
<u>Άρθρο 235</u>			✓
<u>Άρθρο 236</u>			✓
<u>Άρθρο 237</u>			✓
<u>Άρθρο 238</u>			✓
<u>Άρθρο 239</u>			✓
<u>Άρθρο 240</u>	✓		✓
<u>Άρθρο 240 α</u>			
<u>Άρθρο 240 β</u>		✓	
<u>Άρθρο 240 γ</u>		✓	
<u>Άρθρο 241</u>			✓
<u>Άρθρο 242</u>			✓
<u>Άρθρο 243</u>			✓
<u>Άρθρο 244</u>			✓
<u>Άρθρο 245</u>		✓	

ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ
ΤΟ ΑΝΩΤΕΡΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρθρο 20

Άρθρο 20 : Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του Ανωτέρου Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζει την τήρηση του Συντάγματος και του δικαίου της Ένωσης.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα μέσα έννομης προστασίας που απαιτούνται για να διασφαλίζεται ουσιαστική δικαστική προστασία στον τομέα του δικαίου της Ένωσης.

2. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων απαρτίζεται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος και επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς. Το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαρτίζεται από έναν τουλάχιστον δικαστή ανά κράτος μέλος: ο αριθμός των δικαστών καθορίζεται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Οι δικαστές του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις του άρθρου [XX] του Μέρους II. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για εξαετή θητεία. Τα απερχόμενα μέλη μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

3. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο :

- να αποφαινεται επί των προσφυγών που ασκούνται από την Επιτροπή, από κράτος μέλος, από Όργανο, ή από φυσικά και νομικά πρόσωπα στις περιπτώσεις που αναφέρονται και με τον τρόπο που προβλέπεται στα άρθρα [YY] του Μέρους II,
- να αποφαινεται προδικαστικώς, κατόπιν αιτήματος εθνικών δικαστηρίων, επί της ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης ή επί της εγκυρότητας που θεσπίζονται από τα Όργανα,

- να αποφάινεται επί αιτήσεων αναιρέσεως κατά αποφάσεων του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή, κατ' εξαίρεση, να επανεξετάζει τις αποφάσεις αυτές υπό τους όρους που προβλέπονται στον Οργανισμό του Δικαστηρίου.

ΜΕΡΟΣ II

Άρθρο 221

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων συνέρχεται σε τμήματα, ως τμήμα μείζονος συνθέσεως ή σε ολομέλεια σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται για τον σκοπό αυτό από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σχολιασμός

Κείμενο του άρθρου 221, εδάφια 2 και 3, τα οποία συνενώθηκαν όμως σε μία παράγραφο. Το πρώτο εδάφιο («Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποτελείται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος») έχει περιληφθεί στο άρθρο 20 του Μέρους I.

Άρθρο 222

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς. Κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Συμβούλιο μπορεί, αποφασίζοντας ομόφωνα, να αυξήσει τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων.

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημόσια, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων οι οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, απαιτούν την παρέμβασή του.

Σχολιασμός

Άρθρο χωρίς αλλαγές

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τον διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα ή είναι νομικοί αναγνωρισμένου κύρους. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, **μετά από διαβούλευση με την επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 224 α.**

Κάθε τρία έτη γίνεται μερική ανανέωση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹.

Οι δικαστές επιλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Σχολιασμός

Το άρθρο αυτό ακολουθεί το σημερινό άρθρο 223 της ΣΕΚ, εκτός από την αναφορά στη διάρκεια της θητείας, που έχει περιληφθεί στο άρθρο 20 του Μέρους Ι, και του σημερινού τετάρτου εδαφίου, που αφορά τον διορισμό του γραμματέα, το οποίο θα μπορούσε να ενσωματωθεί στον Οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (νέο άρθρο 9 Οργανισμού).

Ο αριθμός των δικαστών του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζεται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο Οργανισμός είναι δυνατόν να προβλέπει ότι το Ανώτερο δικαστήριο επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

¹ Η διάταξη αυτή εξαρτάται από τη διάρκεια της θητείας. Εάν το Προεδρείο προτιμήσει μια μη ανανεώσιμη θητεία, τότε η διάταξη αυτή θα πρέπει να διαγραφεί.

Τα μέλη του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, **μετά από διαβούλευση με την επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 224 α**. Ανά τριετία γίνεται μερική ανανέωση των μελών του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα απερχόμενα μέλη μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

Οι δικαστές επιλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του σε συμφωνία με το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εκτός εάν ο Οργανισμός του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ορίζει άλλως, οι διατάξεις του Συντάγματος που αφορούν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εφαρμόζονται και στο Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σχολιασμός

Το παρόν άρθρο βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο σημερινό άρθρο 224, εκτός από το ότι η πρώτη πρόταση του σημερινού κειμένου («Το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων περιλαμβάνει έναν τουλάχιστον δικαστή ανά κράτος μέλος») και τη δεύτερη πρόταση («Ο αριθμός των δικαστών καθορίζεται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων») σχετικά με τη διαδικασία διορισμού των δικαστών έχουν περιληφθεί στο άρθρο 20 του Μέρους Ι. Ως προς το υπόλοιπο κείμενο, θα μπορούσε να ακολουθηθεί η ίδια προσέγγιση όπως αυτή του άρθρου 223 σχετικά με τον διορισμό του γραμματέα.

Άρθρο 224 α

Δημιουργείται επιτροπή με σκοπό την παροχή γνωμοδοτήσεων σχετικά με την επάρκεια των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων του δικαστή και του γενικού εισαγγελέα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πριν από τη σχετική απόφαση των κυβερνήσεων των κρατών μελών σύμφωνα με τα άρθρα 223 και 224.

Η επιτροπή αυτή αποτελείται από επτά προσωπικότητες μεταξύ των πρώην μελών του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των μελών των εθνικών ανώτατων δικαστηρίων και νομομαθών αναγνωρισμένου κύρους, ένας εκ των οποίων προτείνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο διορισμός των μελών της επιτροπής αυτής και οι κανόνες λειτουργίας της αποφασίζονται από το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία, ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σχολιασμός

Η παράγραφος αυτή εισάγει έναν νεωτερισμό σε σχέση με την ισχύουσα κατάσταση. Ο κύκλος συζήτησης θεώρησε ότι είναι «σκόπιμο να συσταθεί «συμβουλευτική επιτροπή», έργο της οποίας θα είναι να δίνει στο Συμβούλιο και στα κράτη μέλη τη γνώμη της ως προς την καταλληλότητα ενός υποψηφίου για την εκπλήρωση των καθηκόντων για τα οποία προορίζεται βάσει κυρίως αντικειμενικών κριτηρίων όσον αφορά τα επαγγελματικά του προσόντα. Η επιτροπή αυτή – που δεν θα πραγματοποιεί δημόσιες συνεδριάσεις ούτε ακροάσεις – θα μπορούσε να συγκροτείται από πρώην μέλη του Δικαστηρίου και εκπροσώπους των εθνικών ανώτατων δικαστηρίων, ενώ θα ήταν δυνατόν να διορισθεί και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εμπειρογνώμονας επί νομικών θεμάτων. Ένα μέλος δήλωσε πάντως ότι δεν συμφωνεί με την ιδέα της σύνδεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τη διαδικασία διορισμού, διότι φοβάται ότι έτσι θα μπορούσε να αποκτήσει πολιτικό χαρακτήρα η διαδικασία αυτή. Ο κύκλος τόνισε ότι αν συσταθεί μια τέτοια συμβουλευτική επιτροπή, τα κράτη μέλη θα έδιναν ενδεχομένως περισσότερη προσοχή στην επιλογή των υποψηφίων τους οποίους προτείνουν» (τελική έκθεση του κύκλου συζήτησης, παράγραφος 6).

Βάσει των επισημάνσεων αυτών, το σχέδιο άρθρου προβλέπει τη σύσταση αυτής της συμβουλευτικής επιτροπής. Προτείνεται να απαρτίζεται από επτά προσωπικότητες. Προκειμένου να διευκολυνθεί η λήψη αποφάσεων, το Συμβούλιο θα πρέπει να αποφασίσει με ειδική πλειοψηφία τόσο για την πράξη θέσπισης των κανόνων λειτουργίας της επιτροπής όσο και για τον διορισμό των μελών της. Τέλος, καλό θα ήταν να συμμετάσχει και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στη θέσπιση του εν λόγω μηχανισμού γνωμοδότησης : για τον σκοπό αυτό, προτείνεται να αποφασίσει το Συμβούλιο ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 225
(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

1. Το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαινεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών που αναφέρονται στα [άρθρα 230, 232, 235, 236 και 238], με εξαίρεση αυτές που έχουν ανατεθεί σε ειδικό δικαστήριο και αυτές που ο Οργανισμός επιφυλάσσει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο Οργανισμός μπορεί να προβλέπει ότι το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο και για άλλες κατηγορίες προσφυγών.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει της παρούσας παραγράφου υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό.

2. Το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων των ειδικών δικαστηρίων τα οποία συνιστώνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 225 Α.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει της παρούσας παραγράφου μπορούν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του δικαίου της Ένωσης.

3. Το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί προδικαστικών ζητημάτων, τα οποία του υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 234, σε συγκεκριμένους τομείς που καθορίζονται από τον Οργανισμό.

Όταν το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κρίνει ότι η υπόθεση συνεπάγεται την έκδοση απόφασης επί αρχής, η οποία ενδέχεται να θίξει την ενότητα ή τη συνοχή του δικαίου της Ένωσης, δύναται να παραπέμψει την υπόθεση στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προκειμένου να αποφανθεί επ' αυτής.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Ανώτερο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί προδικαστικών θεμάτων μπορούν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του δικαίου της Ένωσης.

1. **Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να εκδίδουν ευρωπαϊκούς νόμους για τη δημιουργία ειδικών δικαστηρίων παρά τω Ανωτέρω δικαστηρίω της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδιων να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς.** Αποφασίζουν είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είτε μετά από αίτηση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και διαβούλευση με την Επιτροπή.
2. Ο ευρωπαϊκός νόμος για τη δημιουργία ειδικού δικαστηρίου καθορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σύνθεση του εν λόγω δικαστηρίου και προσδιορίζει το εύρος των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται.
3. Οι αποφάσεις των ειδικών δικαστηρίων υπόκεινται σε αναίρεση, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, ή, εάν το προβλέπει ο ευρωπαϊκός νόμος για τη δημιουργία του ειδικού δικαστηρίου, σε έφεση, η οποία μπορεί να αφορά και πραγματικά περιστατικά, ενώπιον του Ανωτέρου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Τα μέλη των ειδικών δικαστηρίων επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και έχουν τις απαιτούμενες ικανότητες για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα.
5. Τα ειδικά δικαστήρια καταρτίζουν τον κανονισμό διαδικασίας τους σε συμφωνία με το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.
6. Εκτός εάν ο ευρωπαϊκός νόμος για τη δημιουργία του ειδικού δικαστηρίου ορίζει άλλως, οι διατάξεις του Συντάγματος που αφορούν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και οι διατάξεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εφαρμόζονται και στα ειδικά δικαστήρια.

Σχολιασμός

Το σημερινό άρθρο 225 Α προβλέπει ότι, όσον αφορά την πράξη για τη δημιουργία ειδικού δικαστηρίου, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής (εάν είναι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που υπέβαλε την πρόταση). Ο κύκλος συζήτησης συνιστά να αποφασίζει το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία. Η πλειοψηφία των μελών του κύκλου πιστεύει επίσης ότι θα πρέπει να εφαρμόζεται η νομοθετική διαδικασία. Ο κύκλος θεωρεί επομένως ότι η πράξη για τη δημιουργία ειδικού δικαιοδοτικού τμήματος και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων του είναι νομοθετικής φύσεως. Το Προεδρείο αποφάσισε να ακολουθήσει τη σύσταση του κύκλου.

Άρθρο 226

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι ένα κράτος μέλος έχει αθετήσει υποχρέωσή του εκ του Συντάγματος, διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη επί του θέματος, αφού προηγουμένως παράσχει τη δυνατότητα στο κράτος αυτό να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

Εάν το κράτος αυτό δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη αυτή εντός της προθεσμίας που του τάσσει η Επιτροπή, η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σχολιασμός

Αναπαραγωγή του σημερινού άρθρου 226. Ένα μέλος του κύκλου συζήτησης για το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζήτησε να αντικατασταθεί η διάταξη αυτή με μια διάταξη παρόμοια με εκείνη του άρθρου 88 της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Μια τέτοια διάταξη θα έδινε τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προβαίνει στη διαπίστωση της αθέτησης των υποχρεώσεων τις οποίες υπέχει ένα κράτος δυνάμει του Συντάγματος. Η μεγάλη πλειοψηφία πάντως των μελών του κύκλου τάχθηκε υπέρ της διατήρησης της ισχύουσας διάταξης.

Άρθρο 227

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Κάθε κράτος μέλος δύναται να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν κρίνει ότι άλλο κράτος μέλος έχει αθετήσει υποχρέωσή του εκ του παρόντος Συντάγματος.

Πριν ένα κράτος μέλος ασκήσει προσφυγή κατά άλλου κράτους μέλους, επικαλούμενο αθέτηση υποχρεώσεως εκ του παρόντος Συντάγματος, οφείλει να φέρει το ζήτημα στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη επί του θέματος, αφού προηγουμένως παράσχει τη δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα κράτη να προβούν κατ' αντιδικία σε γραπτές ή προφορικές παρατηρήσεις.

Αν η Επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη εντός τριών μηνών από της υποβολής της αιτήσεως, η προσφυγή δύναται να κατατεθεί στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και χωρίς τη γνώμη της Επιτροπής.

Άρθρο 228

1. Εάν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαπιστώσει ότι κράτος μέλος έχει αθετήσει υποχρέωσή του εκ του Συντάγματος, το κράτος αυτό οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
2. **Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου, μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αφού παράσχει στο κράτος αυτό τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.** Προσδιορίζει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το κράτος μέλος και το οποίο η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίπτωση.

Εάν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαπιστώσει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε με την απόφασή του, μπορεί να του επιβάλει την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής.

Η διαδικασία αυτή δεν θίγει το άρθρο 227.

- 3. Όταν η Επιτροπή υποβάλλει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσφυγή δυνάμει του άρθρου 226 θεωρώντας ότι το συγκεκριμένο κράτος αθέτησε την υποχρέωση του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς ενός νόμου-πλαισίου στην εθνική νομοθεσία, μπορεί, εάν το κρίνει πρέπον, να ζητήσει από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να επιβάλει, εντός της ίδιας προσφυγής, καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής εφόσον το Δικαστήριο διαπιστώσει την αθέτηση αυτή. Εάν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δικαιώσει την Επιτροπή, η εν λόγω καταβολή πρέπει να γίνει εντός της προθεσμίας που έχει ορίσει το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του.**

Σχολιασμός

Όσον αφορά τον μηχανισμό επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη εκτέλεσης αποφάσεως του Δικαστηρίου, στην τελική έκθεση του κύκλου συζήτησης αναφέρεται ότι το σημερινό σύστημα δεν είναι αρκετά αποτελεσματικό, δεδομένου ότι για να επιβληθεί χρηματική ποινή στα κράτη μέλη που έχουν καταδικαστεί από το Δικαστήριο μπορεί να περάσουν χρόνια. Ο κύκλος θεωρεί, συνεπώς, ότι πρέπει να βρεθούν τα μέσα για μια μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και απλότητα των μηχανισμών επιβολής κυρώσεων για τη μη εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου. Προς τούτο, πρότεινε να ενισχυθεί ο μηχανισμός επιβολής κυρώσεων του άρθρου 228 ΕΚ, με τη διαγραφή των δύο φάσεων που προηγούνται της προσφυγής στο Δικαστήριο για την επιβολή των κυρώσεων, δηλαδή της φάσης της «όχλησης» του συγκεκριμένου κράτους και της φάσης της «αιτιολογημένης γνώμης» της Επιτροπής, ή τουλάχιστον μιας από τις δύο φάσεις.¹ Η μεγάλη πλειοψηφία διάκειται ευνοϊκά ως προς την τελευταία αυτή πρόταση.

Στο κείμενο του άρθρου προτείνεται να απλουστευθεί η προκαταρκτική φάση, με τη διαγραφή της αιτιολογημένης γνώμης.

¹ Αυτή η άμεση προσφυγή στο Δικαστήριο από την Επιτροπή ή από κράτος μέλος, δε συνιστά καινοτομία : προβλέπεται ήδη στη συνθήκη για ορισμένες περιπτώσεις, όπως, π.χ. εάν ένα κράτος κάνει κατάχρηση των εξαιρέσεων που προβλέπονται για λόγους άμυνας ή για τις περιπτώσεις κρίσης (άρθρο 298).

Επί πλέον, προτάθηκε στα πλαίσια του κύκλου να έχουν οι κυρώσεις του άρθρου 228 αναδρομική ισχύ (από την έναρξη της παράβασης). Ωστόσο, δεν φαίνεται να χρειάζεται τέτοια διάταξη, στον βαθμό που το σημερινό κείμενο προβλέπει ήδη τη δυνατότητα όχι μόνο επιβολής χρηματικής ποινής (ανά ημέρα αθέτησης από την ημερομηνία απαγγελίας της απόφασης), αλλά και ενός κατ' αποκοπήν ποσού (το οποίο ορίζεται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα της αθέτησης πριν από την ημερομηνία της απαγγελίας της απόφασης).

Η παράγραφος 3 (νέα) προκύπτει από πρόταση την οποία υπέβαλε στον κύκλο συζήτησης η Επιτροπή. Αφορά το να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα υποβολής στο Δικαστήριο, τόσο (στην ίδια διαδικασία) προσφυγής δυνάμει του άρθρου 226 ΣΕΚ όσο και αιτήματος για την επιβολή κύρωσης. Εάν, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, το Δικαστήριο επιβάλλει την κύρωση στην ίδια καταδικαστική απόφαση, η κύρωση αυτή θα εφαρμοστεί μετά από ορισμένη προθεσμία, που θα αρχίσει να ισχύει από την απαγγελία της απόφασης, εάν το εναγόμενο κράτος δεν συμμορφωθεί προς την καταδίκη. Η πλειοψηφία των μελών του κύκλου τάχθηκε υπέρ της πρότασης αυτής. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να απλουστευθεί και να επιταχυνθεί σημαντικά η διαδικασία επιβολής κυρώσεων στις περιπτώσεις «μη κοινοποίησης» μέτρου μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία.¹ Το Προεδρείο αποφάσισε να ακολουθήσει την εισήγηση του κύκλου.

Άρθρο 229

Οι ευρωπαϊκοί νόμοι, οι ευρωπαϊκοί νόμοι-πλαίσια και οι νόμοι ή οι κανονισμοί του Συμβουλίου, που εκδίδονται δυνάμει του Συντάγματος, δύνανται να χορηγούν στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πλήρη δικαιοδοσία για τις κυρώσεις που προβλέπουν.

Σχολιασμός

Το άρθρο αυτό άλλαξε μόνον προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα νέα μέσα του Μέρους I.

¹ Στην πράξη γίνεται διάκριση μεταξύ των περιπτώσεων «μη κοινοποίησης», όταν, λ.χ. το κράτος μέλος δεν έχει λάβει μέτρο μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία, και περιπτώσεων εσφαλμένης μεταφοράς, λ.χ. όταν τα μέτρα μεταφοράς που έλαβε το κράτος μέλος δεν είναι, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, σύμφωνα προς την οδηγία (ή τον νόμο-πλαίσιο). Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν θα εφαρμόζονται στη δεύτερη περίπτωση.

Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του Συντάγματος, **ευρωπαϊκός νόμος** αναθέτει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στην έκταση που αυτός καθορίζει, την αρμοδιότητα να αποφαινεται επί διαφορών σχετικών με την εφαρμογή των πράξεων οι οποίες εκδίδονται βάσει του Συντάγματος και δημιουργούν τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Σχολιασμός

Από τις συζητήσεις που διεξήχθησαν στον κύκλο συζήτησης φάνηκε να υπάρχει έντονη επιθυμία να διευκολυνθεί η χρησιμοποίηση της εν λόγω νομικής βάσης. Για τον σκοπό αυτό, ο κύκλος συνιστά αντικατάσταση της σημερινής διαδικασίας (ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου + επικύρωση από τα κράτη μέλη) με την κατάργηση της απαίτησης επικύρωσης από τα κράτη μέλη, με την καθιέρωση της ειδικής πλειοψηφίας για τη λήψη απόφασης από το Συμβούλιο και, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας του κύκλου, με την πρόβλεψη της νομοθετικής διαδικασίας. Το Προεδρείο αποφάσισε να ακολουθήσει την εισήγηση του κύκλου.

1. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ελέγχει τη νομιμότητα **των ευρωπαϊκών νόμων και των ευρωπαϊκών νόμων-πλαisiών**, των πράξεων του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της ΕΚΤ, εκτός των συστάσεων και γνωμών, και των πράξεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που παράγουν νομικά αποτελέσματα έναντι τρίτων. **Ελέγχει επίσης τη νομιμότητα των πράξεων των φορέων και των οργανισμών της Ένωσης που παράγουν νομικά αποτελέσματα έναντι τρίτων.**
2. Για τον σκοπό αυτό, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί προσφυγών που ασκούνται από κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, λόγω αναρμοδιότητος, παραβάσεως ουσιώδους τύπου, παραβάσεως του παρόντος Συντάγματος ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή του, ή λόγω καταχρήσεως εξουσίας.

3. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, να αποφαιίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Επιτροπή των Περιφερειών, με σκοπό τη διατήρηση των προνομίων τους.
4. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί υπό τις ίδιες προϋποθέσεις να ασκεί προσφυγή κατά των πράξεων που απευθύνονται σε αυτό ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων που απευθύνονται σε αυτό άμεσα χωρίς να περιλαμβάνουν εκτελεστικά μέτρα.
5. Οι πράξεις για τη δημιουργία των οργανισμών και φορέων της Ένωσης μπορούν να προβλέπουν ειδικούς όρους και πρακτικές ρυθμίσεις όσον αφορά τις προσφυγές που ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά πράξεων των οργανισμών και φορέων αυτών που προορίζονται να παράγουν νομικά αποτελέσματα.
6. Οι προσφυγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ασκούνται εντός δύο μηνών υπολογιζομένων, κατά περίπτωση, από τη δημοσίευση της πράξεως, την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα ή, ελλείψει δημοσιεύσεως ή κοινοποιήσεως, από την ημέρα κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της πράξεως.

Σχολιασμός

Πρώτη παράγραφος

Η διάταξη αυτή συζητήθηκε επί μακρόν από τον κύκλο συζήτησης. Το πρώτο εδάφιο περιέχει σημαντική τροποποίηση καθόσον συμπεριλαμβάνει τις πράξεις των φορέων και οργανισμών της Ένωσης. Ο κύκλος, αφού προέβη σε λεπτομερή ανάλυση σχετικά με τη σημερινή κατάσταση των οργανισμών και των φορέων όσον αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεών τους, διαπίστωσε ότι, γενικά, οι συστατικές πράξεις φορέων περιέχουν διατάξεις οι οποίες προβλέπουν προσφυγές ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά των νομικών πράξεων που εκδίδονται από τους φορείς αυτούς¹.

¹ Βλ. εν προκειμένω έγγραφο εργασίας της Γραμματείας σχετικά με το δικαίωμα προσφυγής κατά πράξεων φορέων της Ένωσης (WD 9).

Τα μέλη του κύκλου θεώρησαν ότι οι πράξεις που παράγουν νομικά αποτελέσματα έναντι τρίτων δεν πρέπει να διαφεύγουν από τον έλεγχο της νομιμότητας και, για το λόγο αυτό, τα περισσότερα μέλη του κύκλου συνιστούν να τροποποιηθεί το άρθρο 230 ΣΕΚ κατά τρόπον ώστε να περιλάβει, εκτός από τις νομικές πράξεις που εκδίδονται από τα Όργανα, τις νομικές πράξεις των οργανισμών και των φορέων της Ένωσης. Υπογραμμίστηκε ότι η πράξη για τη σύσταση φορέα θα μπορούσε επίσης να διευκρινίζει τις ειδικές πρακτικές ρυθμίσεις για την άσκηση του ελέγχου της νομιμότητας των πράξεων του εν λόγω φορέα ή οργανισμού (βλ. νέα πέμπτη παράγραφος). Ένα μόνο μέλος του κύκλου δήλωσε ότι δεν είναι σε θέση να συνταχθεί με τη γενική σύσταση του κύκλου στο σημείο αυτό.

Επισημάνθηκε ότι αυτός ο προσανατολισμός του κύκλου αφορά μόνον τους οργανισμούς και τους φορείς που υπάγονται στη ΣΕΚ, ενώ οι οργανισμοί και οι φορείς που εμπίπτουν στα πλαίσια της ΚΕΠΠΑ και της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις πρέπει να εξεταστούν στα πλαίσια των διατάξεων των εν λόγω πολιτικών διότι ενδέχεται να παρουσιάζουν ορισμένες ιδιαιτερότητες οι οποίες θα μπορούσαν να ρυθμιστούν στις πράξεις για τη σύσταση αυτών των οργανισμών ή φορέων (εν πάση περιπτώσει, στον βαθμό που το Σύνταγμα προβλέπει την εξαίρεση της ΚΕΠΠΑ από τις αρμοδιότητες του Δικαστηρίου, οι οργανισμοί της ΚΕΠΠΑ δεν καλύπτονται από το παρόν άρθρο)¹.

Δεύτερη παράγραφος

Καμία αλλαγή.

Τρίτη παράγραφος

Το Προεδρείο προτείνει, ακολουθώντας στο σημείο αυτό τα αιτήματα πολλών μελών της Συνέλευσης, να εισαχθεί η Επιτροπή των Περιφερειών ως νομιμοποιούμενη να διατηρήσει τις προνομίες της.

¹ Ωστόσο, όσον αφορά τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Εξοπλισμών και Στρατηγικής Έρευνας, που προβλέπεται στο άρθρο 30, παράγραφος 3, του Μέρους Ι, θα πρέπει η απόφαση του Συμβουλίου για τη θέσπιση του τρόπου λειτουργίας του να προβλέπει αρμοδιότητα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τις πράξεις του εν λόγω Οργανισμού που παράγουν νομικά αποτελέσματα έναντι φυσικών ή νομικών προσώπων.

Τέταρτη παράγραφος

Το θέμα της πρόσβασης των φυσικών ή νομικών προσώπων στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για πράξεις γενικής εφαρμογής συζητήθηκε επί μακρόν από τον κύκλο συζήτησης, ο οποίος χωρίστηκε σε δύο ομάδες : για ορισμένους, το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, δεν θα πρέπει να τροποποιηθεί ως προς την ουσία του διότι ικανοποιεί τις βασικές απαιτήσεις μιας αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, ιδιαίτερα λόγω της δράσης των εθνικών δικαστηρίων τα οποία μπορούν (ή οφείλουν) να θέτουν προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όσον αφορά την ερμηνεία ή την αξιολόγηση της εγκυρότητας του δικαίου της Ένωσης· για άλλους, η διάταξη αυτή περιλαμβάνει προϋποθέσεις του παραδεκτού που είναι υπερβολικά περιοριστικές για τις προσφυγές των προσώπων κατά πράξεων γενικής εφαρμογής.

Τα μέλη του κύκλου τα οποία τήρησαν ευνοϊκή στάση ως προς την τροποποίηση του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, τόνισαν κυρίως το γεγονός ότι σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, μια πράξη γενικής εφαρμογής μπορεί να αφορά άμεσα ένα πρόσωπο, χωρίς να συνεπάγεται εσωτερικό μέτρο εκτέλεσης. Στην περίπτωση αυτή, το πρόσωπο θα είναι πραγματικά υποχρεωμένο να παραβεί τον κανόνα αυτό προκειμένου να έχει πρόσβαση σε δικαστή. Τα εν λόγω μέλη θεωρούν ότι οι σημερινές προϋποθέσεις του παραδεκτού, βάσει των οποίων μια πράξη πρέπει να αφορά «άμεσα και ατομικά» ένα πρόσωπο, δεν επιτρέπουν τον έλεγχο του Δικαστηρίου στη συγκεκριμένη περίπτωση. Με αυτό ακριβώς το πνεύμα, το Προεδρείο συνιστά άνοιγμα των προϋποθέσεων άσκησης άμεσης προσφυγής.

Τα μέλη του κύκλου τα οποία τάσσονται υπέρ της τροποποίησης του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, προτιμούν τη διατύπωση που αναφέρει τις «πράξεις γενικής εφαρμογής». Ορισμένα μέλη θεωρούν, ωστόσο, ότι είναι καλύτερα να επιλεγούν οι λέξεις «κανονιστικές πράξεις», γεγονός που επιτρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των νομοθετικών και των κανονιστικών πράξεων, τηρώντας μια περιοριστική προσέγγιση όσον αφορά τις προσφυγές των προσώπων κατά των νομοθετικών πράξεων (για τις οποίες εξακολουθεί να ισχύει η προϋπόθεση «αφορά το πρόσωπο άμεσα και ατομικά»), και να προβλεφθεί μια περισσότερο ανοικτή προσέγγιση έναντι των προσφυγών κατά των κανονιστικών πράξεων. Το Προεδρείο επέλεξε τη δεύτερη αυτή προσέγγιση και προτείνει να προβλεφθεί δυνατότητα προσφυγής φυσικών ή νομικών προσώπων κατά των κανονιστικών πράξεων που τα αφορούν άμεσα χωρίς να συνεπάγονται εσωτερικά μέτρα εκτέλεσης.

Προτείνεται επίσης συντακτική απλούστευση του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, με τη διαγραφή της φράσης «αν και εκδίδονται ...» και την αντικατάστασή της με τη φράση «των πράξεων που απευθύνονται σε αυτό ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά».

Κατά τις συζητήσεις του, το Προεδρείο έλαβε υπό σημείωση μια πρόταση ορισμένων μελών της Συνέλευσης να προβλεφθεί, στο άρθρο αυτό, ειδική προσφυγή για την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αλλά αποφάσισε, όπως και ο κύκλος, να μη δεχθεί την ιδέα αυτήν.

Πέμπτη παράγραφος

Βλ. σχολιασμό της πρώτης παραγράφου.

Έκτη παράγραφος

Η παράγραφος αυτή ορίζει την απαιτούμενη προθεσμία για την άσκηση των προσφυγών ακυρώσεως. Θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα μεταφοράς της διάταξης αυτής στον Οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 230 α

Το κράτος μέλος το οποίο αποτελεί αντικείμενο διαπίστωσης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 45 μπορεί να απευθυνθεί στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία της εν λόγω διαπίστωσης, για παραβίαση μόνον των διαδικαστικών επιταγών που προβλέπονται στην εν λόγω διάταξη.

Σχολιασμός

Το άρθρο αυτό αναπαράγει το περιεχόμενο του άρθρου 46, εδάφιο ε) της ΣΕΕ, που αφορά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 7 της ΣΕΕ και στο άρθρο 45, Μέρος Ι, του σχεδίου Συντάγματος, με τροποποίηση της διατύπωσής του. Κατά τα φαινόμενα η διάταξη αυτή θα πρέπει να περιληφθεί στο Μέρος ΙΙ.

Άρθρο 231

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κηρύσσει την προσβαλλομένη πράξη άκυρη.

Ωστόσο, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσδιορίζει, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, εκείνα τα αποτελέσματα της ακυρωθείσας **πράξης**¹ που θεωρούνται οριστικά.

Άρθρο 232

Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή, κατά παράβαση του παρόντος Συντάγματος, παραλείπουν να αποφασίσουν, τα κράτη μέλη και τα άλλα Όργανα της Ένωσης δύνανται να ασκούν προσφυγή στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και να ζητούν τη διαπίστωση της παράβασης αυτής. **Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, στους φορείς και τους οργανισμούς της Ένωσης που παραλείπουν να αποφασίσουν.**

Η προσφυγή αυτή είναι παραδεκτή μόνον αν το Όργανο, **ο φορέας ή ο οργανισμός** έχει κληθεί προηγουμένως να ενεργήσει. Εάν το Όργανο, **ο φορέας ή ο οργανισμός** δεν λάβει θέση εντός δύο μηνών από τη συγκεκριμένη πρόσκληση, η προσφυγή δύναται να ασκηθεί εντός νέας προθεσμίας δύο μηνών.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, υπό τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων, δύναται να προσφεύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Οργάνου, **φορέα ή οργανισμού της Ένωσης** που παρέλειψε να του απευθύνει πράξη εκτός συστάσεως ή γνώμης.

¹ Η υποκατάσταση του όρου «κανονισμός» από τον όρο «πράξη» συνιστά απαραίτητη προσαρμογή προκειμένου να ευθυγραμμιστεί το εδάφιο αυτό με τη νομολογία μέσω της οποίας το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διατήρησε τα αποτελέσματα άλλων πράξεων, εκτός των κανονισμών.

Σχολιασμός

Η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε και προστέθηκαν οι οργανισμοί και οι φορείς της Ένωσης. Αν και ο κύκλος δεν συζήτησε το θέμα αυτό, φαίνεται πράγματι ότι, εφόσον οι εν λόγω οργανισμοί και φορείς μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, θα πρέπει επίσης να μπορούν να αποτελέσουν και αντικείμενο προσφυγής επί παραλείψει, η οποία αποσκοπεί στην επιβολή κυρώσεων για παραλείψεις που αντίκεινται στο Σύνταγμα. Η αναφορά στην ΕΚΤ στη σημερινή Συνθήκη μπορεί να διαγραφεί εφόσον προβλέπεται πλέον ότι η ΕΚΤ θα έχει καθεστώς Οργάνου.

Άρθρο 233

Το Όργανο ή τα Όργανα, **ο φορέας ή ο οργανισμός** των οποίων η πράξη κηρύχθηκε άκυρη ή των οποίων η παράλειψη κηρύχθηκε αντίθετη προς το παρόν Σύνταγμα, οφείλουν να λαμβάνουν τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει τις υποχρεώσεις που δύνανται να προκύψουν από την εφαρμογή του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο.

Σχολιασμός

Το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε για να ενσωματώσει και τους οργανισμούς και τους φορείς της Ένωσης. Επί πλέον, το τελευταίο εδάφιο της παλαιάς διάταξης είχε την εξής διατύπωση : «Το παρόν άρθρο ισχύει και για την ΕΚΤ». Δεδομένου όμως ότι η ΕΚΤ καθίσταται Όργανο, το εδάφιο αυτό δεν έχει λόγο ύπαρξης.

Άρθρο 234

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις :

α) επί της ερμηνείας του Συντάγματος,

- β) επί του εγκυρότητας και της ερμηνείας των πράξεων των Οργάνων της Ένωσης,
- γ) επί της ερμηνείας των καταστατικών των **φορέων ή οργανισμών** που ιδρύθηκαν με πράξη του Συμβουλίου, εφόσον το προβλέπουν τα εν λόγω καταστατικά.

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα, δύναται, εάν κρίνει ότι απαιτείται απόφαση επί του ζητήματος αυτού για την έκδοση της δικής του απόφασης, να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για να αποφανθεί επ' αυτού.

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση και του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικο μέσα του εσωτερικού δικαίου, οφείλει να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Όταν ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους η οποία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εκδίδει απόφαση το συντομότερο δυνατόν.

Σχολιασμός

Προτείνεται να διατηρηθεί ουσιαστικά ως έχει η διάταξη αυτή, η οποία διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο διότι θεσπίζει αποκεντρωμένο έλεγχο του δικαίου της Ένωσης και συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκτός από την ειδική αναφορά στην ΕΚΤ η οποία μπορεί να διαγραφεί.

Εξ άλλου, κατά την εξέταση των σχεδίων άρθρων για τα θέματα ΔΕΥ, κατατέθηκε μια τροπολογία από ένα μέλος της Συνέλευσης με την οποία προβλέπεται ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πρέπει να αποφαινεται εντός μέγιστης προθεσμίας τριών μηνών ότι η εθνική διαδικασία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση. Είναι γεγονός ότι η προδικαστική διαδικασία επιφέρει αναστολή της εθνικής διαδικασίας, πράγμα ιδιαίτερα σημαντικό όταν η εθνική διαδικασία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση. Το Προεδρείο έκρινε σκόπιμο να

αποδεχθεί την ιδέα αυτήν, η οποία εμφανίζεται ως τελευταίο εδάφιο, με αντικατάσταση της προθεσμίας των τριών μηνών με την έκφραση «το συντομότερο δυνατόν». Σημειωτέον ότι το Δικαστήριο μπορεί ήδη να χρησιμοποιήσει «ταχείες διαδικασίες» σε ορισμένες περιπτώσεις, «όταν ο ιδιαιτέρως επείγων χαρακτήρας της υποθέσεως απαιτεί να αποφανθεί το Δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν» (βλ. άρθρο 62α του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων). Εξάλλου, θα είναι πάντοτε δυνατόν να καθορίζεται προθεσμία για τις προδικαστικές αυτές διαδικασίες, αλλά το Προεδρείο έκρινε ότι, στις περιπτώσεις αυτές, η σχετική προθεσμία θα μπορούσε να προβλέπεται από τον οργανισμό του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 235

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο επί των διαφορών αποζημιώσεως που προβλέπονται στο άρθρο 288, δεύτερη παράγραφος.

Άρθρο 236

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων της, εντός των ορίων και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο κανονισμός περί της υπηρεσιακής τους καταστάσεως ή οι οποίες προκύπτουν από το καθεστώς που τους διέπει.

Άρθρο 237

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Υπό τους όρους των κατωτέρω διατάξεων, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο επί των διαφορών που αφορούν :

- α) την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των κρατών μελών που προκύπτουν από το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας διαθέτει εν προκειμένω τις εξουσίες που ανατίθενται στην Επιτροπή από [το άρθρο 226],

- β) τις πράξεις του Συμβουλίου των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Κάθε κράτος μέλος, η Επιτροπή και το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας δύνανται να ασκούν σχετικώς προσφυγή, σύμφωνα με [το άρθρο 230],
- γ) τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Κατά των πράξεων αυτών δύνανται να προσφεύγουν, σύμφωνα με [το άρθρο 230], μόνο κράτη μέλη ή η Επιτροπή και μόνο λόγω παράβασης των τύπων που προβλέπει το άρθρο 21, παράγραφος 2, και παράγραφοι 5 μέχρι και 7 του καταστατικού της Τράπεζας,
- δ) την εκτέλεση εκ μέρους των εθνικών κεντρικών τραπεζών των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Σύνταγμα και το καταστατικό του ΕΣΚΤ. Το Συμβούλιο της ΕΚΤ διαθέτει, για το σκοπό αυτό, έναντι των εθνικών κεντρικών τραπεζών, τις εξουσίες που διαθέτει η Επιτροπή βάσει [του άρθρου 226] έναντι των κρατών μελών. Εάν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαπιστώσει ότι εθνική κεντρική τράπεζα έχει αθετήσει υποχρέωσή της εκ του Συντάγματος, η τράπεζα αυτή οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 238

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο να λαμβάνει αποφάσεις δυνάμει ρήτρας διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, η οποία συνάπτεται από την Ένωση ή για λογαριασμό της.

Άρθρο 239

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ των κρατών μελών, συναφούς με το αντικείμενο του Συντάγματος, αν η διαφορά αυτή του υποβληθεί δυνάμει συμβάσεως διαιτησίας.

Άρθρο 240

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Εφόσον το Σύνταγμα δεν προβλέπει αρμοδιότητα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι διαφορές στις οποίες η Ένωση είναι διάδικος δεν εξαιρούνται εκ του λόγου αυτού από την αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων.

Άρθρο 240 α

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν έχει αρμοδιότητα σε σχέση με τα άρθρα 29 και 30 του Μέρους Ι και τις διατάξεις του κεφαλαίου Ι του Μέρους ΙΙ που αφορούν τις κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας.

Σχολιασμός

Ο κύκλος συζήτησης για το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διχάστηκε ως προς το ζήτημα της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου στον τομέα της ΚΕΠΠΑ. Κατά συνέπεια, είναι δύσκολο να παρουσιαστεί μια συναινετική πρόταση. Το παρόν σχέδιο άρθρου, το οποίο αντικατοπτρίζει την ισχύουσα κατάσταση, εκπονήθηκε βάσει των εξής συλλογισμών.

Τη στιγμή αυτή, όταν μια δράση στον τομέα της ΚΕΠΠΑ προβλέπει οικονομικές κυρώσεις έναντι τρίτης χώρας, απαιτείται η λήψη εκτελεστικών μέτρων στο επίπεδο της Κοινότητας. Αυτά λαμβάνονται βάσει των άρθρων 60 και 301 της ΣΕΚ. Σε περίπτωση κυρώσεων κατά ιδιωτών, τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 308 της ΣΕΚ¹. Το Δικαστήριο ήδη ασκεί τον δικαστικό του έλεγχο επί όλων των εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με τη ΣΕΚ. Το Προεδρείο, αν και διατηρεί τη σημερινή κατάσταση, συμφώνησε ότι είναι ανάγκη να προβλεφθεί ρητά η δυνατότητα επιβολής οικονομικών κυρώσεων έναντι ιδιωτών στο άρθρο 31 του κεφαλαίου 4 του Τίτλου Β (εξωτερική δράση). Στις περιπτώσεις που καλύπτονται από τη διάταξη αυτή, το Δικαστήριο ασκεί δικαστικό έλεγχο. Όσον αφορά τις κυρώσεις (περιοριστικά μέτρα), το ερώτημα που τίθεται είναι εάν η Συνέλευση θεωρεί

¹ Το Συμβούλιο ωστόσο έχει δώσει ευρεία ερμηνεία στα άρθρα 60 και 310 της ΣΕΚ, χρησιμοποιώντας τα ως νομική βάση για την επιβολή κυρώσεων σε πρόσωπα ή ενώσεις που ασκούσαν de facto τον έλεγχο μιας χώρας ή τμήματος χώρας.

σκόπιμο να διευρυνθεί η δυνατότητα προσφυγής των ιδιωτών κατά πράξεων που έχουν θεσπιστεί βάσει αποφάσεων ΚΕΠΠΑ, οι οποίες θίγουν ορισμένα πρόσωπα και σε άλλο επίπεδο εκτός από το οικονομικό (π.χ. τα περιοριστικά μέτρα κατ' εφαρμογή αποφάσεων ΚΕΠΠΑ μπορούν να έχουν ως αντικείμενο την απαγόρευση εισόδου και ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων, όπως και την άρνηση χορήγησης θεώρησης). Το ζήτημα μιας ειδικής νομικής βάσης για μη οικονομικές κυρώσεις έναντι ιδιωτών πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της συζήτησης της Συνέλευσης για το άρθρο 31 του Μέρους II που αφορά την εξωτερική δράση, και όχι στο πλαίσιο των διατάξεων που αφορούν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ένα άλλο θέμα που τέθηκε αφορά τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής ακυρώσεως βάσει του άρθρου 230 ΣΕΚ, από τα κράτη και τα Όργανα, κατά πράξεων ΚΕΠΠΑ οι οποίες έχουν αποφασιστεί κατά παράβαση ουσιωδών τύπων του Συντάγματος. Το Προεδρείο δεν δέχθηκε τη συλλογιστική αυτήν. Ωστόσο, το Προεδρείο θεωρεί ότι πρέπει να αναγνωριστεί η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να εξετάζει κατά πόσον οι προτεινόμενες διεθνείς συμφωνίες του τομέα της ΚΕΠΠΑ συμβιβάζονται προς τις διατάξεις του Συντάγματος (ισχύον άρθρο 300, παράγραφος 6).

Επίσης, το Προεδρείο εξέτασε τη σύσταση του κύκλου σύμφωνα με την οποία «συνεπεία της κατάργησης των πυλώνων, θα πρέπει να διατηρηθεί στο πλαίσιο της Συνταγματικής Συνθήκης η αρχή η οποία κατοχυρώνεται δυνάμει του άρθρου 47 της ΣΕΕ, με βάση την οποία το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο να ελέγχει ότι οι ενέργειες και οι διαδικασίες ΚΕΠΠΑ δεν υπεισέρχονται στις διαδικασίες που εφαρμόζονται στις άλλες πολιτικές (που αφορούν τον πρώην πρώτο πυλώνα) του Συντάγματος, ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση των πολιτικών αυτών¹». Με βάση τη διαπίστωση ότι οι πυλώνες καταργήθηκαν αλλά ότι το Μέρος III του Συντάγματος ορίζει τις διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε τομέα, το Προεδρείο κρίνει ότι το άρθρο 230 επιτρέπει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να ελέγχει τη νομιμότητα. Οντως, όταν ένα Όργανο βασίζεται κακώς σε νομική βάση που περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο ΚΕΠΠΑ για τη θέσπιση πράξης που θα έπρεπε κανονικά να βασίζεται σε άλλη νομική βάση από άλλη διάταξη (εκτός ΚΕΠΠΑ) του Συντάγματος, το Όργανο αυτό παραβιάζει το Σύνταγμα, στο μέτρο που η εν λόγω πράξη βασίζεται σε λάθος νομική βάση.

¹ Κύκλος συζήτησης για το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων – συμπληρωματική έκθεση της 16ης Απριλίου 2003 σχετικά με το θέμα του δικαστικού ελέγχου όσον αφορά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (CONV 689/03 REV 1, παράγραφος 7, εδάφιο β)).

Άρθρο 240 β

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του όσον αφορά τις διατάξεις των κεφαλαίων 3 και 4 του Τίτλου [...] σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν έχει αρμοδιότητα να ελέγχει την εγκυρότητα ή την αναλογικότητα επιχειρησιακών δράσεων της αστυνομίας ή άλλων υπηρεσιών επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους, ούτε να αποφαινεται για την άσκηση των ευθυνών που φέρουν τα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας, **όταν οι πράξεις αυτές εμπίπτουν στο εσωτερικό δίκαιο.**

Σχολιασμός

Το άρθρο αυτό βασίζεται στο άρθρο 35 παράγραφος 5 της σημερινής ΣΕΕ, εκτός από τις τελευταίες οκτώ λέξεις. Αντιστοιχεί στο άρθρο 9 του συνόλου άρθρων που εγκρίθηκαν από το Προεδρείο στον τομέα ΔΕΥ. Αποτέλεσε αντικείμενο πολλών τροπολογιών για τη διαγραφή του, ενώ άλλα μέλη ζήτησαν επίσης τη διατήρηση ως έχει του άρθρου 35 παράγραφος 5 της ΣΕΕ. Θα μπορούσε επομένως να θεωρηθεί ότι το παρόν άρθρο, όπως είναι διατυπωμένο, αποτελεί αποδεκτή συμβιβαστική λύση. Και θα ήταν μάλλον καλύτερο να ενσωματωθεί η διάταξη αυτή στα άρθρα που αφορούν το Δικαστήριο παρά στο κεφάλαιο για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Άρθρο 240 γ

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μη ρυθμίζουν διαφορές σχετικές με την ερμηνεία ή την εφαρμογή του παρόντος Συντάγματος κατά τρόπο διάφορο από εκείνον που προβλέπει το Σύνταγμα.

Σχολιασμός

Το παρόν άρθρο αναπαράγει το κείμενο του άρθρου 292 ΣΕΚ, η ενδεδειγμένη θέση του οποίου φαίνεται να είναι στα πλαίσια των διατάξεων του Μέρους II που αφορούν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 241

Παρά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 230, πέμπτο εδάφιο, κάθε διάδικος μπορεί, επ' ευκαιρία διαφοράς που θέτει υπό αμφισβήτηση την ισχύ **ευρωπαϊκού νόμου, νόμου** ή κανονισμού του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της ΕΚΤ, να επικαλείται το ανεφάρμοστο της πράξης αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για έναν από του λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 230, δεύτερο εδάφιο.

Σχολιασμός

Το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε μόνον για να ληφθεί υπόψη η νέα ονομασία των πράξεων.

Άρθρο 242

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Οι προσφυγές στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όμως δύναται, εάν κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από τις περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως.

Άρθρο 243

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιόν του, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δύναται να διατάσσει τα αναγκαία προσωρινά μέτρα.

Άρθρο 244

(ισχύον άρθρο : χωρίς αλλαγές)

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι εκτελεστές κατά τους όρους που καθορίζονται στο [άρθρο 256].

Ο Οργανισμός του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ορίζεται σε ιδιαίτερο Πρωτόκολλο.

Ο νόμος μπορεί να τροποποιεί τις διατάξεις του Οργανισμού, εξαιρέσει του τίτλου Ι και του άρθρου 64. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν είτε κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή, είτε κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σχολιασμός

Η πλειοψηφία των μελών του κύκλου συνέστησε να θεσπιστεί ο Οργανισμός του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σύμφωνα με τη νομοθετική διαδικασία, με εξαίρεση τον τίτλο Ι που αφορά ιδίως το καθεστώς ασυλίας των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων, καθώς και το άρθρο 64 σχετικά με το γλωσσικό καθεστώς. Το Προεδρείο αποφάσισε να ακολουθήσει τη σύσταση αυτή του κύκλου.
